

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅՑՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջեցտաքքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

զ. ըստ նշանակության և տեղի ունեցող գործընկերները, թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղի ունեցող սովորած տեքստները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումնային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչի նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրներ լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի զեղազիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական
հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>,
պետական ոչ առևտրային կազմակերպության
(կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,

բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.

գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,

դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին

ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,

զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.

է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:

71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,

բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման

գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.

դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.

ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները

զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:

74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:

75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:

76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:

77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:

78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Տեղեկություններ աշակերտներին ՄԱՍԻՆ _____	2-3
Կրթարհաստիմարմնի կողմից աշակերտներին շնորհակցան ուղարկությունները _____	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ _____	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՈՑԱԿԱՆ, ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ _____	12
ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ _____	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻՄԱՐՄԱՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ _____	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻՄԱՐՄԱՐՄԱՆ, ՄՈՑԻԱԼԱՊԵՍ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՀԵՏ _____	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ _____	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ _____	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ _____	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ _____	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ _____	20

Կրթադաստիարակչական Աշխատանքների Հիմնական Ուղղությունները

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ(դասարանի ընդհանուր բնութագիրը VI դասարաններում սովորում է 1 աշակերտ՝ 1 տղա: Դասարանում տիրում է առողջ մթնոլորտ: Աշակերտի մտավոր և ֆիզիկական կարողությունները հաստատվել է բժշկական հետազոտությամբ: Դասարանում չկա դժվար դաստիարակվող աշակերտ:

2. Ուսումնա-դաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում

2022-2023 ուս.տարում իրականացնել ուսուցման պրոցեսի հիմնական ֆունկցիաները՝ կրթական, դաստիարակչական, զարգացնող:

Կրթական ֆունկցիաներ, գիտական գիտելիքների յուրացում ուսումնական կարողությունների և հմտությունների յուրացում:

Գիտական գիտելիքների յուրացում համաուսումնական կարողությունների և հմտությունների յուրացում:

Դաստիարակչական ֆունկցիաներ ձևավորել աշակերտի աշխարհայացքի զարգացնող ֆունկցիաներ: Աշակերտին ընդգրկել այնպիսի տեսակների մեջ, որոնք զարգացնում են նրանց շարժողական կամային հուզական ոլորտները:

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Հոգևոր դաստիարակությունը նպաստում է մարդու ինքնաճանաչմանը, ինքնահաստատմանը ստեղծագործական մտածողության զարգացմանը, գեղագիտական ճաշակի և բարոյական բարձր չափանիշների ձևավորմանը, հայրենասիրական և մարդասիրական զարգացմանը արմատավորմանը և կյանքի շրջապատող աշխարհի նկատմամբ ստեղծագործական վերաբերմունքի դրսևորմանը:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն երեխայի մեջ պետք է դաստիարակել գեղեցիկը կերտելու ձգտում: Գեղագիտական դաստիարակությունը պետք է լինի նպատակաուղղված գործունեության ուղղված գեղագիտական ճաշակի հայացքների և պատկերացումների կյանքում գեղեցիկը կրելու պահանջմունքով:

3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակությունը մ ա ր դ ր պ է տ ք է ս տ ն ա ա մ բ ո ղ ջ կյանքի ընթացքում: 1 - ի ն դ ա ս ա ր ա ն ի ց ս կ ս ա ծ ց ա ն կ ա ց ա ծ ա ռ ա ր կ ա յ ի ց ա շ ա կ ե ր տ ն ի ն պ է տ ք է ք ա ր ր ո զ է լ ռ ա զ մ ա հ ա յ ր է ն ա ս ի ր ա կ ա ն դ ա ս տ ի ա ր ա կ յ ո լ յ ո լ ն :

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակությունը Երեխայի ֆիզիկական ճիշտ զարգացումն է առողջության ամրապնդմանը: Ինչպես նաև կենսականորեն կարևոր շարժողական ունակություններով զինելու ֆիզիկական բարձր աշխատունակության ապահովումը:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն Միջոցառումների մասնակցող յուրաքանչյուր մարդ, որը աշխատունակ է պետք է մասնակցի այնպիսի միջոցառումների, որոնք անհրաժեշտ է կյանքի ու գործունեության համար: Երեխայի մեջ պետք է ձևավորել սեր և հարգանք աշխատանքի նկատմամբ:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն Երեխայի մոտ պետք է ձևավորել բնության պահպանման գաղափարը: Գեղեցիկ բնությունն ավելի է գեղեցկանում մարդու աշխատանքով: Բնության զարդը մարդն է, որն իր աշխատանքի շնորհիվ կարող է ոչ միայն զարգացնել այլև աղավաղել այն:

3.7 Դպրոց-ընտանիք կապը Երեխային ճանաչելու և նրա կարիքները համատեղ բացահայտելու գործընթացի իրականացում: Երեխաների անվտանգության ապահովման և իրավունքների պաշտպանության ոլորտում սերտ համագործակցության ապահովում դասղեկի, երեխայի և ծնողի մասնակցությամբ:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարողներ
1 շաբաթ 04.09-08.09	Երեխաների հետ անցկացվել է զրույց ո՞վ եմ ես թեմայով:Եվ հիմնական միտքը զրույցի,որ մարդ առաջին հերթին ինքն իրեն պետք է լավ ճաքնաչի:	07.09.23թ	Դասղեկ, աշ.
2 շաբաթ 11.08-15.08	Ինչպե՞ս պետք է մարդ իրեն դրսևորի իր շրջապատում և ինչպե՞ս պետք է ընկալի ուրիշների վարքագիծը:	14.09. 23թ	Դասղեկ, աշ.
3 շաբաթ 18.09-22.09	Զրույց մեզ պետք են տարբերություններ թեմայով:Հիմնական նպատակը,որ կյանքը պետք է անընդհատ փոփոխություններով ապրել:	21.09. 23թ	Դասղեկ, աշ.
4 շաբաթ 25.09-29.09	Բոլորս տարբեր ենք,բոլորս հավասար արժանի հարգանքի:Զրույցի հիմնական բովանդակությունը,որ անկախ մարդու ով լինելուց բոլորը բոլորին պետք է հարգանքով վերաբերվեն:	28.09. 23թ	Դասղեկ, աշ.
5 շաբաթ 02.10-06.10	Ի՞նչ է կոնֆլիկտը,առաջացման պատճառները:Զրույցի հիմնական բովանդակությունը,որ կյանքում կոնֆլիկտները հիմնականում ունենում են պատճառներ և դրանց լուծման ուղիներ:	06.10. 23թ	Դասղեկ, աշ.
6 շաբաթ 09.10-13.10	Ընտանիք և պարտականություն ներկայացվել է ընտանիքի դերը մարդու կյանքում:Յուրաքանչյուրը պետք է գիտակցի,թե ինչ պարտականություն ունի ընտանիքում:	12.10. 23թ	Դասղեկ, աշ.
7 շաբաթ 16.10-20.10	Յուրաքանչյուր երեխա պետք է իմանա իր իրավունքները և ինչպես կարող են պաշտպանել այն:	19.10. 23թ	Դասղեկ, աշ.
8-9 շաբաթ 30.10-03.11	Ինչպե՞ս կուզեիր ապրել:Զրույցի հիմնական նպատակը այն է,որ յուրաքանչյուր երեխա կցանկանա ապրել մի երկրում,որտեղ օրենքները լինեն արդար,կոիվ ու պատերազմ չլինի և մարդիկ ապրեն խաղաղ:	2.11.23թ	Դասղեկ, աշ.
10-11 շաբաթ 6.11-10.11 13.11-17.11	Առողջ և անվտանգ ապրելակերպ: Բոլորս էլ ունենք ցանկություն առողջ ապրելակերպ վարելու:Եվ,ինչպես գիտենք,այն սկսվում է ճիշտ սնվելուց:Սակայն միշտ չէ,երբ մեր ընտրությունը կանգ է առնում առողջ և անվտանգ սննդամթերքի վրա:	9.11. 23թ 16.11.23թ	Դասղեկ, աշ.
12-13 շաբաթ 20.11-24.11 27.11-1.12	Երաժշտությունը իմ կյանքում Երաժշտությունը մեզ ուղեկցում է ամբողջ կյանքի ընթացքում:Այն հանգստացնում է,ուրախ տրամադրություն պարգևում,իր հետ բերում հիշողություններ,մոտիվացնում աշխատանքը:	23.11. 23թ 30.11.2023թ	Դասղեկ, աշ.
14-15 շաբաթ 4.12-8.12	Մարդկային հարաբերություններ:Երեխաների հետ անցկացնել զրույց մարդկային հարաբերությունների մասին,որ անչափ կարևոր ազդեցություն ունի մեր կյանքի	7.12. 23թ	Դասղեկ, աշ.

11.12-15.12	որակի վրա:Մարդիկ տարբեր են,և յուրաքանչյուրս ունի իր սեփական կարծիքները երջանիկ լինելու համար:	14.12.23թ	
16-17 շաբաթ 18.12-22.12 08.01-12.01	Պահպանեք ու սիրեք մեր մոլորակը Յուրաքանչյուրիս պարտքն է,բացի մեր պետությունից,սիրել և պաշտպանել նաև մեր բնությունը և կյանքի հիմնական աղբյուրը՝ Երկիր մոլորակը:Այն մեր միակ տունն է:	21.12.23թ 11.01. 24թ	Դասղեկ, աշ.
18-19 շաբաթ 15.01-19.01 22.01-26.01	Ազնվություն և ճշմարտացիություն Յուրաքանչյուր երեխա պետք է լինի ազնիվ և ճշմարտախոս:Չստել,բացասական երևույթների մասին չլռել,նպաստել և չխոչընդոտել ճշմարտության բացահայտմանն ու տարածմանը:	18.01.24թ 25.01.24թ	Դասղեկ, աշ.
20-21 շաբաթ 29.01-02.02 05.02-09.02	Գնահատիր ժամանակը Ժամանակը ամեն ինչ փոխում է:Սովորիր գործերդ այնպես դասավորել,որ դրանք կարգավորվեն:Որոշումներն արագ կայացրու,արագ քայլեր ձեռնարկիր:	01.02.24թ 08. 02. 24թ	Դասղեկ, աշ.
22-23 շաբաթ 12.02-16.02 19.02-23.02	Եղիր հարգալից:Հարգալից եղիր զրուցակցիդ նկատմամբ ու հիշիր,որ կիրթ մարդը երբեք չի օգտագործի տհաճ բառեր:Մի քննադատիր այս կամ այն մարդու պահվածքը:Շատախոս մի եղիր:Զրուցելիս ձեռքերդ հանգիստ թող ու մի շարժիր:Հարգանքով խոսել ուսուցիչների հետ:	15.02.27թ 22. 02. 24թ	Դասղեկ, աշ.
24-25 շաբաթ 26.02-02.03 04.03-08.03	Խոսքի կուլտուրա:Ուսումնասիրել խոսքը,իմանալ խոսքի ընդհանուր օրինաչափությունները և դրա միջոցով հասարակության մեջ մշակել գրական խոսքի բարձր ճաշակ:	01.03.24թ 07. 03. 24թ	Դասղեկ, աշ.
26-27 շաբաթ 11.03-15.03 18.03-22.03	Գիրքը իմ կյանքում:Գիրքը մարդու կյանքում կարևոր դեր է խաղում:Այն մարդու կյանքի ընկերն է:Մարդը գրքի միջոցով է սովորում:Գիրք կարդալով մարդը իր գիտելիքն է զարգացնում,բառապաշարն է հարստացնում:	14.03.24թ 21. 03. 24թ	Դասղեկ, աշ.
28-29 Շաբաթ 01.04-05.04 08.04-12.04	Համերաշխ դասարան:Բոլոր երեխաների նպատակը մեկն է՝ սովորել,ձեռք բերել խոր ու հիմնավոր գիտելիքներ,միասին փոխադրվել դասարանից դասարան:	04.04.24թ 11.04.24թ	Դասղեկ, աշ.
30-31 շաբաթ 15.04-19.04 22.04-26.04	Դասարանում օգնել միմիանց,այցելել բացակայող ընկերոջը,հայտնել առաջադրանքները,որպեսզի նա ետ չմնա դասերից:	18.04.24թ 25.04.24թ	Դասղեկ, աշ.

<p>32-33 շաբաթ 29.04-03.05 06.05-10.05</p>	<p>Մեր օրյա անմահ հերոսներ:Նպատակը երեխաներին պատմել մեր հերոսների խիզախության մասին,որ երբեք չի մոռացվի,հայր միշտ կա,կմնա ու դեռ ավելի կշատանա:Մերօրյա հերոսները անմահանալով մեզ նոր ապագա նվիրեցին,և մենք չվստահելով,սկսում ենք</p>	<p>02.05.24թ 09.05.24թ</p>	<p>Դասղեկ, աշ.</p>
<p>34-35 շաբաթ 13.05-17.05 20.05-24.05</p>		<p>16.05.24թ 23.05.24թ</p>	<p>Դասղեկ, աշ.</p>

	նորից ապրել ու ծաղկեցնել աշխարհը:		
34 շաբաթ 29.04-03.05 06.05-10.05	Ինքդ սովորիր,սովորեցրու՝ ընկերոջդ:Անց կացնել զրույց ընկերության կանոնների մասին,որ երեխաները կարիք ունեցող ընկերոջը օգնեն ինչով կարող են,կիսվեն ընկերների հետ,չնախանձեն մեկը մյուսին,ուրախանան նրանց հաջողություններով:	02.05.23թ 09.05.23թ	Դասղեկ,աշ.

**ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ,
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ**

Խմբի համար	Նախասիրական-առարկայական Խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական Խմբակներ	Մարզակա ն խմբակներ	Այլ խմբակներ
1	Ռուսաց լեզու			Ռոբոտաշինություն
2				Մեդիագրագիտություն
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				

31				
32				
33				
34				
35				

ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ

Անցկացման օրը	Դատելի անցկացման միջոցառման (դասախոսություն, զրույցներ, դիտողական արշավներ, էքսկուրսիաներ և այլն) բովանդակությանը	Ծանոթություն
09. 09. 2022թ	Ո՞վ եմ ես	
16. 09. 2022թ	Ես և ուրիշները	
23. 09. 2022թ.	Մեզ պետք են տարբերություններ	
30. 09. 2022թ	Բոլորս տարբեր ենք,բոլորս հավասար:	
07. 10. 2022թ	Ի՞նչ է կոնֆլիկտը,առաջացման պատճառները	
14. 10. 2022թ	Ընտանիք և պարտականություն	
21.10.2022թ	Իմ իրավունքները:	
27.10.2022թ	Ինչպե՛ս կուզեիր ապրել:	
04.11.2022թ	Զրույց <<Դասարանը և իմ ընտանիքը>> թեմայով:	
11.11.2022թ	Զրույց<<Իմ Հայաստան >> թեմայով:	
18.11.2022թ	Գեղարվեստական գրքի ընթերցում:	
25.11.2022թ	Ես և իմ բնությունը:	
02.12.2022թ	Մարդը և օրենքը:	
09.12.2022թ	Ո՞վ է իմ ընկերը:	
16.12.2022թ	Ամանորը դպրոցում և մեր տանը:	
23.12.2022թ	Առաջին կիսամյակի ամփոփում:	
11.01.2023թ	Առողջ և անվտանգ ապրելակերպ:Երաժշտությունը իմ կյանքում:	
18.01.2023թ	Մարդկային հարաբերություններ:Պահպանե՞ք ու սիրե՞ք մեր մոլորակը:	

--	--	--	--	--

ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

Դասական օրը	Քննարկվող հարցեր	Ժողովի համառոտ բովանդակությունը	Ծանոթություն
11.09.23թ	Կարգապահություն, Հիգենա, Ծնող-դպրոց-դասղեկ կապ	<p>Քննարկվեցին դաստիարակչական աշխատանքների մասին, որ հաճախակի հետևենք դասարանի վարքին և ուսման առաջադիմությանը, ունենանք ցանկալի արդյունք:</p> <p>Աշակերտների հետ ձևավորել բազմաբնույթ կարողություններ (կարգապահություն մաքրություն, անձնական հիգենայի) համագործակցություն:</p> <p>Ամուր պահել ծնող-դպրոց կապը, աջակցել ուսուցիչներին, զրուցել աշակերտների հետ, ծնողների հետ համագործակցել:</p>	<p>Արդյունավետ</p> <p>Աշխ. բակի վրա</p>
	ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ՕՐԱԿԱՐԳ		

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳՎԱԾՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթություն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍԿՋԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը ննպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար: Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք: Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.

2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.

3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.

4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշիչի համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգուվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից.

4) մասնակցելու ներդպրոցական և արտադպրոցական միջոցառումների.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք: Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների: Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն

իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝
- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
  - Աշակերտների գործունեության կազմակերպման զուգակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
  - դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
  - ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
  - աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
  - տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն

կատարվելիք աշխատանքները, այլն դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

